

INSPIRATOR: – Arnfinns fromhetsliv har satt dype spor i meg, og mange med meg. Han representerte en praktisk teologi som på sitt beste gjorde dogmer om til lovsang, skriver Kim Larsen. Foto: Lars O. Flydal/VL arkiv

Gjør korsets tegn!

Jeg husker godt da Arnfinn påpekte viktigheten av å gjøre denne bevegelsen. Slik skulle vi holde den onde på avstand.

Som ung teologistudent på 1990-tallet, var jeg med i en pastoralgruppe under ledelse av Arnfinn Haram. Vi var en vennegjeng som hadde ambisjoner om å bli prester i Den norske kirke, og syslet på denne tiden med mange abstrakte spørsmål og teologiske spissfindigheter. Arnfinn Haram mente derfor at vi trengte en mer praktisk-teologisk skoling.

Arnfinn viste seg å være en god prest og veileder. Jeg tror det er få teologistudenter som har fått en så omfattende og grundig opplæring i bønn, sang, diakoni og liturgi som denne lille gruppen i Bergen fikk. Flere ganger i uken møttes vi til tidebønner, til liturgisk øvelse, og ikke minst til kveldsmat og samtale til langt på natt. Jeg minnes denne tiden med stor glede. Selv om ingen av oss ble prester i Den norske kirke, tror jeg Arnfinn Harams visjoner for et kristent liv har satt dype spor i oss alle.

En av de øvelsene vi brukte tid på, var å gjøre korsets tegn. Jeg husker godt da Arnfinn påpekte viktigheten av å gjøre denne bevegelsen. Ikke bare skulle vi gjøre det når vi gikk inn og ut av en kirke, i etterkant av prestens velsignelse, eller når vi inntok et måltid – det var også viktig å slå korsets tegn idet vi sto opp om morgenen og ikke minst når vi la oss om kvelden.

Jeg husker Arnfinn flere ganger sa til meg. «Kim, når du våkner om morgenen og ikke orker å be en lengre tidebønn, eller å si frem trosbekjennelsen eller å be ditt Fadervår, da skal du gjøre korsets tegn og si: I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn. Amen. På den måten holder du den onde på avstand.»

Å forsøke å holde den onde på avstand var viktig for Arnfinn, og har alltid vært viktig blant de fromme i kirkens historie. Ikke bare harmonerte et slikt råd med klare vitnesbyrd fra oldkirken og

”

Flere ganger i uken møttes vi til tidebønner, til liturgisk øvelse, og ikke minst til kveldsmat og samtale til langt på natt.

den katolske tradisjonen. Martin Luther hadde en tilsvarende anbefaling i den lille katekismen: «Om morgenen, når du står opp av sengen, skal du velsigne deg med det hellige korsets tegn ...»

Ved å tegne seg med korsets tegn, og si frem Guds hellige navn, fikk man kraft og styrke til å kjempe mot den ondes mange bedrag. Korsets tegn var altså et kraftfullt og beskyttende tegn, ikke bare en påminnelse om dåpens og troens nåde. Korsets tegn ble en bekjennelse, særlig for en selv. Ved å ta i bruk dette tegnet ble man klar over hvem man tilhørte, nemlig den Gud som triumferte over maktene og myndighetene på korset.

Arnfinns fromhetsliv har satt dype spor i meg, og mange med meg. Han representerte en praktisk teologi som på sitt beste gjorde dogmer om til lovsang. Mysteriet om det ufattelige og uuttømmelige ble ikke forklart ihjel, men møtt med andakt og tilbedelse.

Arnfinns teologi var ikke først og fremst rettet mot forelesningssaler, selv om han også holdt mange gnistrende gode teologiske foredrag. Den var konkret og forankret i kirkens egen almanakk – tidebønnene og høymessen. I kirkens liturgi var lovsangen, tilbedelsen og eukaristien selve høydepunktet og kraftfeltet i den troendes liv. Fellesskapet med Gud og fellesskapet med hverandre.

Det var oppmuntringen til å leve i dette kraftfeltet som inspirerte flere av oss på 1990-tallet. Vi ble hjulpet frem av Arnfinns praktiske teologi, og fikk øynene opp for trosmysteriet. Arven etter Arnfinn er derfor omfattende og rik, og skal på ingen måte forenkles. Likevel, i stille stunder kan jeg fremdeles fornemme Arnfinns stemme si til meg: «Kim, tro på evangeliet, gå på messe, be tidebønner, gjør korsets tegn, hjelp de svake – og les dikt. Det er det hele.»

Kim Larsen

Førsteamanuensis ved NLA Høgskolen Bergen

SKRIBENTER I VÅRT LAND

Håvard Nyhus • Laura Djupvik • Tomas Sjödin • Kim Larsen • Åste Dokka • Didrik Søderlind • Ann Kristin van Zijp Nilsen • Ida Marie Gilbert